

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Ceza İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05/010.06.02/ 22
Konu : Asker kişiler hakkındaki soruşturma

01/01/2006

GENELGE
No : 23

353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 95'inci maddesi gereğince, asker kişilerin askerî yargıya tâbi suçlarına ilişkin olarak Cumhuriyet başsavcılıklarına yapılacak ihbar ve şikâyetlerin, gerekli adlî işlem yapılmak üzere, generaller ve amiraller için doğrudan Genelkurmay Başkanlığına, diğer askerî şahıslar için nezdinde askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanlıklarına veya askerî kurum amirlerine gönderilmesi gerekirken, bu tür ihbar ve şikâyetler hakkında Cumhuriyet başsavcılıklarınca soruşturmaya başlanıldığı, bilâhare görevsizlik kararı verilerek soruşturma evrakının ilgili askerî savcılıklara gönderildiği,

Adlî yargı mercilerinin görevine giren bir suç işledikleri iddia edilen subay ve astsubaylar hakkındaki soruşturmaların kanunların öngördüğü şekilde yapılmadığı,

Subay, astsubay, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlar hakkında adlî makamlarca verilen kararların kesinleşmiş suretlerinin ilgili Bakanlığa gönderilmediği,

Bakanlığımıza intikal eden bilgilerden anlaşılmıştır.

Bilindiği üzere; suç işlediği iddia edilen asker kişiler hakkındaki yakalama, gözaltına alma ve ifade alma ile soruşturma işlemlerinin nasıl yürütüleceği;

211 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu'nun 92 ve 93'üncü maddelerinde,

1632 sayılı Askerî Ceza Kanunu'nun 2'nci maddesinde,

2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanunu'nun 15'inci maddesinin (e) ve (f) fıkralarında,

2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu'nun 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ile (d) bendinin ikinci alt bendinde,

353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 9, 15, 79, 80 ve 95'inci maddesinin birinci ve beşinci fıkralarında,

Düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla;

I- Asker kişilerin, askerî yargıya tâbi suçlarına ilişkin soruşturmalarında;

1) Cumhuriyet savcılıklarına yapılacak ihbar ve şikâyetlerin, gerekli adlî işlem yapılmak üzere;

a) General ve amiraller için 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 15'inci maddesi gereğince doğrudan Genelkurmay Başkanlığına,

b) Diğer askerî şahıslar için ise anılan Kanun'un 95'inci maddesi gereğince teşkilâtında askerî mahkeme kurulan kıt'a komutanlıklarına veya askerî kurum âmirliklerine,

Gönderilmesi,

Sayı : B.03.0.CİG.0.00.00.05/010.06.02/ 22

2) 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 95'inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtildiği şekilde, askerî savcının işe el koymasına kadar eyleminin sübut vasıtalarının ve delillerinin kaybolmasını önleyecek, gecikmesinde sakınca umulan tedbirlerin alınması,

II- Asker kişilerin genel hükümlere göre ve adli merciler tarafından yapılması gereken soruşturmalarında;

1) Subay, astsubay ve diğer askerî şahıslar tarafından işlendiği ileri sürülen suçlarla ilgili ihbar ya da şikâyet üzerine istenmeyen olaylara ve yakınmalara meydan verilmemesi için soruşturmaların kanunlarında öngörüldüğü şekilde;

a) Bizzat Cumhuriyet savcılar tarafından yürütülmesi,

b) Yakalandığı bildirilen şüpheli asker kişilerin polis veya jandarma kuvvetleri marifetiyle en yakın askerî makama veya inzibat karakoluna gönderilmesinin sağlanması,

2) Subay, astsubay, uzman çavuş, uzman jandarma çavuş ve Türk Silâhlı Kuvvetlerinde görevli sivil memurlar hakkında adli merciler tarafından verilen her türlü kesinleşmiş kararların üçer suretinin ilgilinin bağlı bulunduğu Bakanlığa gönderilmesi,

3) Adli yargı mercileri tarafından subay, astsubay ve askerî memurlar hakkında verilen hürriyeti bağlayıcı cezadan çevrili para cezalarının infazından birlik komutanlıklarına bilgi verilmesi,

Konularında gereken dikkat ve özenin gösterilmesini rica ederim.

Cemil ÇİÇEK
Bakan